

आधारभूत शिक्षा परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७४

कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका

काठमाण्डौ

नेपालको संविधानको धारा २२६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपालको संविधान, २०७२ को अनुसूची ८ को क्रमसंख्या ८ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (ज) मा रहेको आधारभूत शिक्षा परीक्षा सञ्चालन सम्बन्धी कार्य गर्न कागेश्वरी मनोहरा नगर सभाबाट प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गरी नगर कार्यपालिकाले आधारभूत शिक्षा परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७४ जारी गरेको छ ।

परिच्छेद : एक

प्रारम्भिक

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यो कार्यविधिको नाम आधारभूत शिक्षा परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७४ रहेको छ ।

।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२) परिभाषा :

(१) विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ सम्झनु पर्छ ।

(ख) “मन्त्रालय” भन्नाले नेपाल सरकार शिक्षा मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

(ग) “विभाग” भन्नाले शिक्षा मन्त्रालय अन्तर्गतको शिक्षा विभाग सम्झनु पर्छ ।

(घ) “नगरपालिका” भन्नाले कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका सम्झनु पर्छ ।

(ङ) “नगर शिक्षा अधिकारी” भन्नाले नगरपालिकाका शिक्षा शाखा प्रमुखको रूपमा कार्यरत पदाधिकारी सम्झनु पर्छ ।

(च) “आधारभूत शिक्षा परीक्षा” भन्नाले आधारभूत तहको अन्तमा लिइने परीक्षालाई सम्झनु पर्छ ।

- (छ) “परीक्षा समिति” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ६ अनुसार गठित आधारभूत शिक्षा परीक्षा समिति सम्झनुपर्छ ।
- (ज) “परीक्षण केन्द्र” भन्नाले आधारभूत शिक्षा परीक्षाको उत्तर पुस्तिका परीक्षणका लागि तोकिएको केन्द्र सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “परीक्षा केन्द्र” भन्नाले आधारभूत शिक्षा परीक्षा सञ्चालनका निम्नित तोकिएका परीक्षा केन्द्रहरु सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) “केन्द्राध्यक्ष” भन्नाले आधारभूत शिक्षा परीक्षा सञ्चालनका निम्नित तोकिएको परीक्षा केन्द्र प्रमुख सम्झनु पर्छ ।
- (ट) “नगर शिक्षा शाखा” भन्नाले कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका अन्तर्गतको शिक्षा सम्बन्धी कार्य गर्ने शाखा सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) “विद्यालय” भन्नाले विद्यमान ऐन, नियम बमोजिम स्थापना भई सञ्चालनमा रहेका अनुमतिप्राप्त वा स्वीकृति प्राप्त विद्यालयहरु सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद : दुई

परीक्षाको आवेदन, रजिष्ट्रेशन र प्रवेश पत्र सम्बन्धी व्यवस्था

३) रजिष्ट्रेशन आवेदन फाराम भर्नुपर्ने :

(१) प्रत्येक विद्यालयले आफ्नो विद्यालयमा कक्षा ८ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको आधारभूत शिक्षा परीक्षामा सहभागिताका लागि अनुसूची -१ अनुसारको रजिष्ट्रेशन आवेदन फाराम भराई नगर शिक्षा शाखामा पेश गर्नु पर्ने छ ।

(२) रजिष्ट्रेशन आवेदन फाराम भर्नका लागि देहायको शर्त पूरा गरेको हुनु पर्ने छ :

(क) विद्यमान व्यवस्था अनुसार औपचारिक विद्यालय शिक्षा वा खुला शिक्षा वा अनौपचारिक शिक्षा पद्धतिबाट आवेदकले कक्षा ७ को अध्ययन पूरा गरी कक्षा आठमा अध्ययनरत रहेको हुनुपर्ने छ ।

(ख) परीक्षाको आवेदनसाथ कक्षा ७ को मार्कसिट वा ग्रेड सिट र जन्मदर्ताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि तथा तोकिएको परीक्षा शुल्क बुझाएको नगदी रसिद वा बैंक भौचर वा अन्य कुनै निस्सा अनिवार्य रूपमा पेश गरेको हुनुपर्ने छ ।

(ग) परीक्षा रजिस्ट्रेशन आवेदन फाराम शैक्षिक सत्र सुरु भएको तिन महिनाभित्र पेश गरिसक्नु पर्ने छ । तर यो कार्यविधि सुरु भएको एक वर्षभित्र हुने आधारभूत शिक्षा परीक्षा आवेदन फाराम भराई यो कार्यविधि जारी भएको मितिले तीस दिनभित्र नगर शिक्षा शाखामा पेश गर्न सकिने छ ।

(घ) आवेदन दिने विद्यार्थीको उमेर जुन सालमा आधारभूत शिक्षा परीक्षामा सामेल हुने हो सो वर्षको चैत्र मसान्तसम्ममा बाह्र वर्ष पूरा भएको हुनु पर्ने छ ।

(३) विद्यमान कानुन बमोजिम स्थापना भई सञ्चालन भइरहेका सामुदायिक विद्यालय, संस्थागत विद्यालय, परम्परागत धार्मिक विद्यालय, अनौपचारिक प्रौढ विद्यालय, खुला विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, विशेष विद्यालयले आवेदन फाराम भराउनु पर्ने छ ।

५) रजिस्ट्रेशन नम्बर कायम गर्ने :

(१) नगर शिक्षा शाखामा पेश हुन आएका कक्षा आठमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको परीक्षा आवेदन फाराम जाँचबुझ नगर शिक्षा शाखाले गरी विद्यार्थीको रजिस्ट्रेशन नम्बर कायम गर्ने छ ।

(२) नगर शिक्षा शाखाले रजिस्ट्रेशन नम्बर कायम गरेको जानकारी प्रत्येक विद्यालयलाई दिनु पर्ने छ ।

(३) नगर शिक्षा शाखाले रजिस्ट्रेशन नम्बर कायम भएका विद्यार्थीहरुको परीक्षाको रोल नम्बर सहितको प्रवेश पत्र उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।

परिच्छेद : तीन

परीक्षा समिति सम्बन्धी व्यवस्था

६) परीक्षा समितिको गठन :

(१) परीक्षा समितिको गठन देहाय बमोजिम हुने छ :

(क) नगर शिक्षा अधिकारीअध्यक्ष

- (ख) सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक वा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष मध्येबाट नगर प्रमुखबाट मनोनित एक जना सदस्य
- (ग) संस्थागत विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरु मध्येबाट नगर प्रमुखबाट मनोनित दुई जनासदस्य
- (घ) सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत कमितमा ५ वर्ष सेवा अवधी पुरा गरेका शिक्षकहरु मध्येबाट परीक्षा समितिले मनोनित गरेको कमितमा एक जना महिला सहित दुई जना शिक्षकसदस्य
- (ङ) नगरपालिका क्षेत्र भित्रका शिक्षा क्षेत्रमा उच्च योगदान गर्ने व्यक्ति मध्येबाट समितिले मनोनित गरेको एक जना सदस्य
- (च) विद्यालय निरिक्षक सदस्य
- (छ) स्रोतव्यक्तिसदस्य सचिव
- (२) परीक्षा समितिका मनोनित सदस्यहरुको पदावधि दुइ वर्षको हुने छ ।
- (३) परीक्षा समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुने छ ।
- (४) परीक्षा समितिको सचिवालय नगरपालिकाको शिक्षा शाखामा रहने छ ।

७) परीक्षा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

- (१) परीक्षा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुने छ :
- (क) परीक्षा केन्द्र निर्धारण गर्ने,
- (ख) स्वच्छ, मर्यादित, भयरहित वातावरणमा व्यवस्थित ढंगले परीक्षा सञ्चालन गर्ने,
- (ग) आवश्यकता अनुसार उपसमिति वा कार्यदल गठन गरी काम, कर्तव्य र अधिकार तोक्ने,
- (घ) उत्तर पुस्तिका परीक्षण तथा सम्परीक्षण सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- (ङ) परीक्षाफल प्रकाशन गर्ने, परीक्षार्थीहरुलाई प्रगति विवरण वा प्रमाणपत्र वा ग्रेडसिट उपलब्ध गराउने,

- (च) परीक्षा सम्बन्धी विभिन्न कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरुका लागि पारिश्रमिक तोक्ने,
- (छ) परीक्षा सञ्चालनको लागि केन्द्राध्यक्ष नियुक्त गर्ने,
- (ज) आधारभूत शिक्षा परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा अन्य कार्य गर्ने ।
- झ) परीक्षा समितिले कार्य सम्पादन गर्ने शिलसिलामा आवश्यकता अनुसार परीक्षा उपसमिति गठन गरी कार्य गर्न सक्ने ।
- (२) परीक्षा समितिले आधारभूत तहको अन्तमा लिइने कक्षा द को आधारभूत शिक्षा परीक्षा सञ्चालन गर्नुको अतिरिक्त विद्यालयस्तरमा लिइने आधारभूत तहका अन्य कक्षाहरुका आवधिक परीक्षा र निरन्तर मूल्यांकन पद्धतिको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि मापदण्ड बनाई विद्यालयहरुलाई निर्देशन दिन सक्ने छ ।

परिच्छेद : चार

प्रश्नपत्र निर्माण तथा परिमार्जन

८) प्रश्नपत्र निर्माण गर्ने :

- (१) आधारभूत शिक्षा परीक्षाको लागि प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा देहायका आधारहरुलाई ख्याल गर्नु पर्ने छ :
- (क) कक्षा द को विषयगत पाठ्यक्रममा आधारित स्तरीय प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने,
- (ख) पाठ्यक्रम विकास केन्द्रबाट विकास गरिएको कक्षा द को विषयगत विशिष्टीकरण तालिका अनुरूप प्रश्नपत्र निर्माण गर्नुपर्ने,
- (ग) प्रश्नपत्र निर्माण सम्बन्धी कार्य गोप्य रूपमा गर्नुपर्ने ।
- (२) नगरपालिका क्षेत्रका विद्यालयका शिक्षकहरु मध्येबाट विषयगत शिक्षक छनोट गरी प्रश्नपत्र निर्माण गर्न लगाइने छ । यसरी प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा गोप्यता कायम गरिने छ ।
- (३) प्रत्येक विषयको कमितमा तिन सेट प्रश्न पत्र निर्माण गरिने छ ।
- (४) विषयगत शिक्षकहरुबाट निर्मित प्रश्नपत्रहरु संकलन तथा सुरक्षा सम्बन्धी कार्य परीक्षा समितिको सञ्चिवालयले गर्ने छ ।

९) प्रश्नपत्रको परिमार्जन गर्ने :

(१) प्रश्नपत्र निर्माताले निर्माण गरेका सबै विषयका प्रश्नहरूका समानान्तर सेटबाट छनोट गरी प्रश्नपत्र परिमार्जन गरिने छ ।

(२) प्रश्नपत्र परिमार्जन गरिसकेपछि टाइप, सम्पादन र छपाई कार्य परीक्षा समितिको निर्देशनमा परीक्षा समितिको सचिवालयले गर्ने छ ।

१०) प्रश्नपत्र निर्माता र परिमार्जनकर्ताको छनोट र नियुक्ति गर्ने :

(१) परीक्षा समितिले बनाएको मापदण्डका आधारमा प्रश्नपत्र निर्माता र प्रश्नपत्र परिमार्जनकर्ता छनोट गर्ने र उनीहरूलाई नियुक्ति दिने कार्य परीक्षा समितिको अध्यक्षको हुने छ ।

(२) प्रश्नपत्र निर्माता र परिमार्जनकर्तालाई नियुक्ति दिँदा कार्यसम्पन्न गर्ने समयावधि समेत स्पष्टसँग तोक्नुपर्ने छ ।

(३) प्रश्नपत्र निर्माता र परिमार्जनकर्ताले तोकिएको समयभित्र आफूलाई तोकिएको जिम्मेवारी पूरा गर्नुपर्नेछ ।

(४) यस दफाको उपदफा (२) वमोजिमको समयावधिभित्र कार्य सम्पन्न नगर्ने, प्रश्नपत्रको गोपनियता पालना नगर्ने प्रश्नपत्र निर्माता वा प्रश्नपत्र परिमार्जनकर्तालाई नियुक्त गर्ने अधिकारीले कारबाही गर्न सक्नेछ । यस्तो अवस्थामा तत्काल प्रश्न निर्माण र परिमार्जनका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गर्नु पर्ने छ ।

परिच्छेद : पाँच

केन्द्राध्यक्ष, सहायक केन्द्राध्यक्ष, निरीक्षक र अन्य कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था

११) केन्द्राध्यक्ष नियुक्त गर्ने :

(१) परीक्षा समितिको निर्णय अनुसार केन्द्राध्यक्ष नियुक्त गरिने छ ।

(२) केन्द्राध्यक्ष नियुक्ति गर्दा परीक्षा केन्द्र रहेकै विद्यालयका प्रधानाध्यापकलाई प्राथमिकता दिइने छ ।

(३) परीक्षा व्यवस्थापनमा प्रतिकूल असर पार्ने अमर्यादित कार्य गरेमा केन्द्राध्यक्षलाई परीक्षा समितिले जिम्मेवारीवाट हटाई वैकल्पिक व्यवस्था गर्न सक्ने छ ।

१२) सहायक केन्द्राध्यक्ष र अन्य कर्मचारी नियुक्ति गर्ने :

- (१) परीक्षा सञ्चालनका लागि आवश्यक सहायक केन्द्राध्यक्ष, निरीक्षक र अन्य आवश्यक कर्मचारीको नियुक्ति केन्द्राध्यक्षले गर्ने छ ।
- (२) परीक्षा व्यवस्थापनमा प्रतिकुल असर पार्ने अमर्यादित कार्य गरेमा केन्द्राध्यक्षले सहायक केन्द्राध्यक्ष वा अन्य कर्मचारीलाई जिम्मेवारीबाट हटाई वैकल्पिक व्यवस्था गर्न सक्ने छ ।

१३) केन्द्राध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- (१) केन्द्राध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुने छ :
- (क) परीक्षा केन्द्रमा भयरहित वातावरण कायम गरी परीक्षा मर्यादित एवम् व्यवस्थित ढंगले सञ्चालन गर्ने,
- (ख) परीक्षा सञ्चालनमा बाधा पुग्ने वा परीक्षाको वातावरण खल्बल्याउने खालका अमर्यादित कार्य गर्ने व्यक्तिलाई कारबाही गर्ने,
- (ग) परीक्षा सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने सहायक केन्द्राध्यक्ष, निरीक्षक र अन्य कर्मचारी नियुक्त गर्ने,
- (घ) परीक्षा समितिको निर्देशन बमोजिम समयमा परीक्षा सुरु गर्ने, परीक्षा सञ्चालन गर्ने, उत्तरपुस्तिका संकलन गरी सुरक्षितसाथ परीक्षा समितिले तोकेको ठाउँमा बुझाउने ।
- (ड) परीक्षाको अनुगमन क्रममा अनुगमनकर्ताले दिएका सुभावहरु कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
- (च) परीक्षा समितिले तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।
- (२) केन्द्राध्यक्षलाई परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा कुनै जटिलता आइपरेमा सोको जानकारी तत्काल परीक्षा समितिलाई गराउनु पर्ने छ । आइपरेको जटिलताका विषयमा परीक्षा समितिले आवश्यक निर्देशन दिनु पर्ने छ । निर्देशन प्राप्त भए पछि केन्द्राध्यक्षले सोही बमोजिम गर्नु पर्ने छ ।

परिच्छेद : छ

उत्तर पुस्तिका परीक्षण तथा सम्परीक्षण

१४) उत्तर पुस्तिका परीक्षण गराउने :

- (१) आधारभूत शिक्षा परीक्षाको उत्तर पुस्तिका संकलन भइसकेपछि परीक्षण केन्द्र तोकी उत्तर पुस्तिका परीक्षण गराइनु पर्ने छ ।
- (२) उत्तर पुस्तिका परीक्षण तथा सम्परीक्षण गर्नु अघि कोडिङ र परीक्षण एवम् सम्परीक्षण गरिसके पछि डिकोडिङ सम्बन्धी व्यवस्था परीक्षा समितिको निर्णय बमोजिम गरिने छ ।
- (३) उत्तर पुस्तिका परीक्षकको नियुक्ति परीक्षा समितिको सदस्य सचिव सँगको परामर्शमा अध्यक्षले गर्ने छ ।

१५) उत्तर पुस्तिका सम्परीक्षण गर्ने :

- (१) परीक्षण गरिएका उत्तर पुस्तिकाहरु सम्परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने छ ।
- (२) सम्परीक्षण गर्दा कमितमा दश प्रतिशत उत्तर पुस्तिकाहरु पुरै परीक्षण गर्नु पर्ने छ । अन्य उत्तर पुस्तिकाहरुमा दिइएको अंक र तिनीहरुको योगफल परीक्षण गर्नु पर्ने छ ।
- (३) उत्तर पुस्तिका सम्परीक्षकको नियुक्ति परीक्षा समितिको अध्यक्षले गर्ने छ । यसो गर्दा माध्यमिक तहमा कमितमा ५ वर्ष शिक्षण अनुभव भएका विषयगत शिक्षक मध्येबाट मनोनयन गर्नुपर्ने छ ।

परिच्छेद : सात

नतिजा तयारी, नतिजा प्रकाशन र प्रमाणपत्र वितरण

१६) परीक्षाको नतिजा तयारी गर्ने :

- (१) परीक्षा समितिले आधारभूत शिक्षा परीक्षाको नतिजा तयारी गर्न लगाउने छ । नतिजा तयारीका निम्नि परीक्षा समितिको निर्देशन अनुसार विद्यालयले आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।
- (२) नतिजा तयारी गर्दा एकल विषय प्रमाणीकरणको मान्यता अनुसार नेपाल सरकार, राष्ट्रिय पाठ्यक्रम विकास तथा मूल्यांकन परिषद्बाट स्वीकृत विद्यालय शिक्षामा अक्षराङ्कन पद्धति कार्यान्वयन कार्याविधि, २०७२ (संशोधन सहित) अनुसार गर्नु पर्ने छ ।
- (३) नतिजा तयारी सम्बन्धी अन्य व्यवस्था परीक्षा समितिको निर्णयानुसार हुने छ ।

१७) परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गर्ने :

- (१) आधारभूत शिक्षा परीक्षाको नतिजा तयार पारिसकेपछि परीक्षा समितिले नतिजा प्रकाशन गर्ने छ ।
- (२) यसरी नतिजा प्रकाशन गर्दा दफा (१६) को उपदफा (२) बमोजिम गर्नु पर्ने छ ।

१८) प्रमाणपत्र वा ग्रेड सिट वितरण गर्ने :

- (१) परीक्षामा सामेल भएका सम्पूर्ण विद्यार्थीहरुलाई प्रमाणपत्र वा ग्रेड सिट वितरण गर्नु पर्ने छ ।
- (२) परीक्षाको प्रमाणपत्र परीक्षा समितिको सचिवालयले विद्यालयलाई पठाउने छ । विद्यालयहरुले आफ्ना विद्यार्थीहरुको प्रमाणपत्र वा ग्रेड सिट वितरण गर्ने छन् ।

१९) प्रयोगात्मक परीक्षाको नतिजा उपलब्ध गराउनु पर्ने :

- (१) नतिजा तयारीका निम्नि विद्यालयले प्रयोगात्मक परीक्षाको नतिजा तयार पारी परीक्षा सकिएको मितिले ३ दिनभित्र नगरपालिकाको नगर शिक्षा शाखामा बुझाउनु पर्ने छ ।
- (२) कुनै विद्यालयले प्रयोगात्मक परीक्षाको नतिजा समयमै उपलब्ध नगराएमा त्यस्तो विद्यालयको नतिजा स्थगित गरी परीक्षा समितिले विद्यालयलाई कारबाही गर्न सक्ने छ ।
- (३) विद्यार्थीले प्राप्त गरेको प्रयोगात्मक परीक्षाको नतिजाका प्रमाणहरु परीक्षा समितिले छड्के जाँच गर्न सक्ने छ । प्रयोगात्मक कार्यको प्रमाण र विद्यार्थीको प्राप्तांकविच तालमेल नमिलेको पाइएमा परीक्षा समितिको निर्णय अनुसार त्यस्तो मूल्यांकन गर्ने मूल्यांकनकर्तालाई कारबाही गर्न सकिने छ ।
- (४) प्रयोगात्मक परीक्षा विद्यालय आफैले योजना गरी अनुकूलता अनुसार जुन सुकै समयमा सञ्चालन गर्न सक्ने छ ।

परिच्छेद : आठ

परीक्षाको अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था

२०) परीक्षाको अनुगमन गर्ने :

- (१) परीक्षा समितिले आधारभूत शिक्षा परीक्षाको लागि अनुगमनकर्ता तोक्ने छ । अनुगमन कर्ता तोक्दा कम्तिमा सरकारी सेवामा १० वर्ष स्थायी अनुभव भएका विषयगत दक्षता वा सिप भएका शिक्षकहरु मध्येबाट तोक्नु पर्नेछ ।
- (२) यस दफाको उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नगर सभा, नगर कार्यपालिका र नगरपालिकाको शिक्षा शाखाका कर्मचारीहरुले परीक्षाको अनुगमन गर्न सक्ने छन् ।
- (३) यस दफाको उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकार शिक्षा मन्त्रालय, शिक्षा विभाग, राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड, परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय, क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालय र जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट परीक्षाको अनुगमन गर्न कुनै वाधा पर्ने छैन ।

२१) अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने :

- (१) परीक्षा समितिले जिम्मेवारी दिएर परीक्षाको अनुगमनमा खटिएका सम्पूर्ण अनुगमनकर्ताले अनुगमन प्रतिवेदन परीक्षा समितिको सचिवालयमा पेश गर्नुपर्ने छ ।
- (२) यस कार्याविधिको दफा २० को उपदफा (३) अनुसार नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुबाट गरिने अनुगमनको प्रतिवेदन तत् तत् निकायहरुले परीक्षा समितिलाई उपलब्ध गराउन सक्ने छन् ।

परिच्छेद : नौ

विविध

२२) परीक्षा शुल्क तिर्नुपर्ने :

- (१) परीक्षामा सामेल हुने संस्थागत विद्यालयले परीक्षा समितिले तोके बमोजिमको परीक्षा शुल्क तिर्नु पर्ने छ । तर सामुदायिक विद्यालयले भने परीक्षा शुल्क तिर्नुपर्ने छैन । विद्यार्थीबाट परीक्षा शुल्क लिन पनि पाउने छैन ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको शुल्क परीक्षा समितिले तोकेको बैंकको खातामा वा नगरपालिकाको आर्थिक प्रशासन शाखामा नगदै जम्मा गर्न सकिने छ ।

२३) परीक्षामा खटिने कर्मचारीहरुलाई पारिश्रमिक उपलब्ध गराउने :

- (१) परीक्षामा खटिने प्रश्नपत्र निर्माता, प्रश्नपत्र परिमार्जनकर्ता, केन्द्राध्यक्ष, सहायक केन्द्राध्यक्ष, निरीक्षक, उत्तर पुस्तिका परीक्षक, उत्तर पुस्तिका सम्परीक्षक, अनुगमनकर्ता लगायतका कर्मचारीहरुलाई नगर सभाले निर्धारण गरेबमोजिमको पारिश्रमिक उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।
- (२) यस दफाको उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए पनि नगर सभाले पारिश्रमिक निर्धारण नगरेसम्म नगर कार्यपालिकाले पारिश्रमिक निर्धारण गर्न सक्ने छ ।

२४) कक्षा नौ मा भर्नाका लागि आधार लिनुपर्ने :

- (१) आधारभूत शिक्षा परीक्षामा सहभागी भई ग्रेड सिट र प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका विद्यार्थीहरुले कक्षा नौमा भर्ना हुनका लागि नेपाल सरकार शिक्षा मन्त्रालयबाट निर्धारित मापदण्ड पूरा गरेको हुनु पर्ने छ ।

२५) ग्रेड बृद्धि परीक्षा सञ्चालन गर्न सक्ने :

- (१) विद्यमान कानुनी व्यवस्थाको प्रतिकूल नहुने गरी परीक्षा समितिले आवश्यकता अनुसार ग्रेड बृद्धि परीक्षाको व्यवस्था गर्न सक्ने छ ।

२६) विवरण उपलब्ध गराउनु पर्ने :

- (१) आधारभूत शिक्षा परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक विवरण तथा तथ्यांकहरु सम्बन्धित विद्यालयले परीक्षा समितिको सचिवालयमा उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।

- (२) आधारभूत शिक्षा परीक्षा सम्बन्धी कार्य गर्नका लागि जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा संकलित विवरण, फाराम, तथ्यांकहरु जिल्ला शिक्षा कार्यालयले नगरपालिकालाई उपलब्ध गराउनु पर्ने छ । यसका लागि नगरपालिकाको शिक्षा शाखाले विवरण माग गरी पठाउने छ ।

२७) विवरण तथा तथ्यांकहरु अद्यावधिक गराइ राख्ने :

- (१) यस अधि जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा रहेका सो कार्यालयबाट हस्तान्तरण गरिएका विवरण तथा तथ्यांकहरु नगरपालिकाको शिक्षा शाखाले अद्यावधिक गराइ राख्नु पर्ने छ ।
- (२) आधारभूत शिक्षा परीक्षा सम्बन्धी विभिन्न विवरण, तथ्यांक लगायतका कुराहरुको अभिलेख तयार पार्ने र आवश्यकता अनुसार अद्यावधिक गर्ने दायित्व शिक्षा शाखाको हुने छ ।

